

Krimināllikuma 45.panta ceturtnā daļa nav piemērojama, ja izdarīts kriminālpārkāpums

Tēze: Krimināllikuma 45.panta ceturtnā daļa nosaka, ja notiesātais papildsoda (policijas kontroles) izciešanas laikā izdara jaunu noziegumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem, līdz ar to, ja papildsoda – policijas kontroles, laikā izdarīts kriminālpārkāpums, Krimināllikuma 45.panta ceturtnā daļa nav piemērojama.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas

Senāta Krimināllietu departamenta

2011. gada 24. marta

LĒMUMS

Lietā SKK – 111/2011

(Krimināllieta Nr. 11331038809, 11331100810)

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments šādā sastāvā:

senators referents A.Freibergs,

senators P.Dzalbe,

senators V.Čiževskis

izskatīja rakstveida procesā lietu sakarā ar apsūdzētā J.J. kasācijas sūdzību par Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.decembra lēmumu un

k o n s t a t ē j a

Ar Rēzeknes tiesas 2010.gada 8.novembra spriedumu

J.J., personas kods [..],

atzīts par vainīgu Krimināllikuma 300.panta otrajā daļā un 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā un sodīts:

- par Krimināllikuma 300.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar piespiedu darbu uz 180 stundām;

- par Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar piespiedu darbu uz 150 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sods J.J. noteikts, daļēji saskaitot piespriestos sodus, piespiedu darbs uz 280 stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu un 52.pantu, nosakot sodu pēc spriedumu kopības, piespiedu darbs aizstāts ar brīvības atņemšanu uz 35 dienām, kam daļēji pievienots neizciestais papildsods – policijas kontrole, kas noteikts ar Rēzeknes tiesas 2009.gada 24.septembra spriedumu, to aizstājot ar brīvības atņemšanu, un galīgais sods J.J. noteikts – brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem.

Drošības līdzeklis līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā noteikts nodošana policijas uzraudzībā.

Ar Rēzeknes tiesas spriedumu J.J. atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka viņš, būdams liecinieks krimināllietā, sniedza apzināti nepatiesu liecību, iztiesājot tiesā lietu par smagu noziegumu.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts 2009.gada 5.novembrī tiesas spriedumā norādītos apstākļos.

J.J. darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 300.panta otrās daļas.

Bez tam ar Rēzeknes tiesas spriedumu J.J. atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka viņš atkārtoti gada laikā neatļauti lietoja psihotropās vielas bez ārsta nozīmējuma tiesas spriedumā konstatētos apstākļos.

J.J. darbības kvalificētas pēc Krimināllikuma 253.² panta pirmās daļas.

Izskatot lietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā J.J. apelācijas sūdzību, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija ar 2010.gada 20.decembra lēmumu Rēzeknes tiesas spriedumu atstāja negrozītu.

Par šo lēmumu kasācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais J.J., kurš lūdz atcelt lēmumu un lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai, jo viņš neesot izdarījis Krimināllikuma 300.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, neesot devis apzināti nepatiesas liecības.

Senāta Krimināllietu departaments atzīst, ka Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas lēmums jāatceļ daļā par galīgā soda noteikšanu J.J. saskaņā ar Krimināllikuma 51., 52.pantu un šajā daļā lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai. Pārējā daļā apelācijas instances tiesas lēmums jāatstāj negrozīts.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 584.panta otrajai daļai kasācijas instances tiesa drīkst pārsniegt kasācijas sūdzībā vai protestā izteikto prasību apjomu un ietvarus gadījumos, kad tā konstatē šā likuma 574. un 575.pantā norādītos pārkāpumus un tie nav norādīti sūdzībā vai protestā.

Senāts atzīst, ka konkrētā lietā Krimināllietu tiesas kolēģija, izskatot lietu daļā par galīgā soda noteikšanu J.J. saskaņā ar Krimināllikuma 51., 52.pantu, ir nepareizi piemērojusi Krimināllikuma Vispārīgās daļas normu, pieļaujot Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu.

Kasācijas instances tiesa konstatē, ka apelācijas instances tiesa nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 45.panta ceturto daļu, kura nosaka, ja notiesātais papildsoda (policijas kontroles) izciešanas laikā izdara jaunu noziegumu, tiesa neizciesto papildsoda laiku aizstāj ar brīvības atņemšanu un nosaka galīgo sodu saskaņā ar šā likuma 51. un 52.pantā paredzētajiem noteikumiem.

Kā redzams no lietā konstatētā, J.J. atbrīvots no Cēsu audzināšanas iestādes nepilngadīgajiem pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas 2010.gada 29.martā. Pēc atbrīvošanas J.J. izcieta papildsodu – policijas kontroli uz 1 gadu.

Tiesa konstatēja, ka Krimināllikuma 300.panta otrajā daļā paredzēto noziegumu J.J. izdarīja 2009.gada 5.novembrī, bet Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu viņš izdarīja papildsoda – policijas kontroles izciešanas laikā.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta otrajai daļai kriminālpārkāpums ir nodarījums, par kuru šajā likumā paredzēta brīvības atņemšana uz laiku, ne ilgāku par diviem gadiem vai vieglāks sods.

Krimināllikuma 253.² panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums ir kriminālpārkāpums, bet ne noziegums.

Tāpēc, ja papildsoda – policijas kontroles, laikā izdarīts kriminālpārkāpums, Krimināllikuma 45.panta ceturto daļu nav piemērojama.

Sakarā ar pirmās un apelācijas instances tiesas nepareizu Krimināllikuma Vispārīgās daļas normas piemērošanu pieļauts Kriminālprocesa likuma 574.panta

1.punktā norādītais Krimināllikuma pārkāpums, kas noveda pie nelikumīga nolēmuma daļā par galīgā soda noteikšanu J.J. pēc Krimināllikuma 51., 52.panta.

Pārējā daļā apelācijas instances tiesas nolēmums jāatstāj negrozīts.

Kasācijas sūdzībā apstrīdēti tiesas nodibinātie faktiskie lietas apstākļi un pierādījumu vērtējums.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 569.panta pirmo un trešo daļu kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē, lietas faktiskos apstākļus neskaidro un lietu pēc būtības neizskata.

Lietu pēc būtības izskata pirmās instances tiesa, bet gadījumos, kad iesniegts apelācijas protests vai sūdzība, lietu pēc būtības izskata arī apelācijas instances tiesa.

Kasācijas instances tiesa uzsver, ka lietā esošo pierādījumu novērtēšana piekrīt tiesai, kas izspriež lietu pēc būtības. Jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir pietiekami apsūdzētā vainīguma nodibināšanai vai nav pietiekami, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Tāpat kasācijas kārtībā nav pārbaudāmi kasācijas sūdzības vai protesta iesniedzēja secinājumi par citādu lietas apstākļu novērtēšanu, nekā tos ir novērtējusi apelācijas instances tiesa.

Senāta Krimināllietu departaments konstatē, ka apelācijas instances tiesa, izvērtējot pierādījumus lietā, atzina, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par J.J. atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 300.panta otrās daļas un 253.² panta pirmās daļas ir tiesisks un pamatots.

Apelācijas instances tiesa secināja: „J.J. vainīgums izvirzītājā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā, kā arī noziedzīgo darbību juridiskā kvalifikācija apstiprinās pilnā apjomā ar pirmās instances tiesas sēdē pārbaudītiem, spriedumā uzrādītiem un pareizi novērtētiem pierādījumiem. Atkārtoti pārbaudot pierādījumus apelācijas instances tiesā, arī apelācijas instances tiesa nonāk pie analogiskiem secinājumiem, kādus izdarījusi pirmās instances tiesa.”

Senāts atzīst, ka apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, nav pārkāpusi Kriminālprocesa likumā noteiktās prasības. Tiesa konstatējusi apsūdzētā J.J. darbībās visas nepieciešamās un obligātās Krimināllikuma 300.panta otrajā daļā un 253.² panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu sastāvu pazīmes.

Vadoties pēc Kriminālprocesa likuma 585., 587.panta, Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments

n o l ē m a

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.decembra lēmumu atcelt daļā par galīgā soda noteikšanu J.J. saskaņā ar Krimināllikuma 51., 52.pantu un atceltajā daļā lietu nosūtīt jaunai izskatīšanai Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai. Pārējā daļā lēmumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.